

Dilema – ili izvesnost ili igra mnoštva predstava - zapravo je dilema nihilizma u njegovoj nezajažljivoj žeđi za izvesnošću, te na toj dilemi i počiva razlika “stvaralačkog” perioda delovanja asketskih ideala, unutar kojeg je nihilističko kretanje Zapada određeno time da se *hoće* “istinski svet” i njegova logika (tj. *Ništa*, iako on kao takav još uvek nije znan), i perioda koji po Niče u odlikuje savremenost, naime pasivnog nihilizma, koji stoga što ne može dobiti ono hoće – *Ništa* “istinskog sveta”, ništa više neće. Nasuprot tome Niče ističe mogućnost drugačijeg odnošenja sa one strane dileme nihilizma, tj. mogućnost aktivnog nihilizma koji bi upravo hteo samo to *Ništa* “istinskog sveta”.

U osnovi datog prolaza iz-među nihilistički postavljene dileme leži nova i radikalno drugačija misao bića u čijem osnovu stoji slika *Podneva* – trenutaka u kojem je kako Niče u pesmi “Sa visokih brda” kojom se dovršava *S one strane dobra i zla* kaže: "Jedno postalo dva." Podne kao trenutak najvišeg sijanja Sunca za Ničea nije, kao za čitavu “metafizičku” tradiciju filozofije, trenutak najvišeg stepana osvetljenosti stvari, trenutak potpunog prisustva. U pitanju je trenutak u kojem Sunce u svom zenitu postavlja stvar i senku stvari na *isto* mesto. Senka nije time postala isto što i stvar, niti je stvar postala vlastita senka. Ta dva nisu jedno te isto, niti su prosto “metafizički” različita dva, oni nisu ni Jedno ni Dvojina, već su “Jedno koje je (postalo) dva”. Drugim rečima, Ničeova misao *Podneva*, bitak nastoji da misli kao postajanje, pojavljivanje nastoji da misli kao način bitka onoga po sebi. Stvar po sebi se pojavljuje i jeste na način vlastitog pojavljivanja, tako da se o njoj i ne može govoriti mimo pojavljivanja. Nje nema niti može biti do kao pojave, ali nema ni pojave koja bi bila u potpunosti sama stvar – u pitanju je "jedno koje je dva", a ne puko obrtajuće ukidanje “istinskog sveta”, jer kako Niče kaže: “Zajedno sa istinskim svetom ukinuli smo i prividan!”.